

Jak v Moldavsku pomáháme se zavedením soustavy Natura 2000

8.8.2024 - | Arnika

V prosinci 2023 schválila Evropská rada Ukrajině a Moldavsku status kandidátské země a 25. 6. 2024 s nimi zahájila přístupové rozhovory. Tomuto rozhodnutí předcházely dva roky jednání. Očekává se, že přístupový proces potrvá několik let. Zpravodaj ČT Petr Obrovský popsal, že Evropská komise teď bude „...hledat bílá místa a určovat, co ještě tyto dvě kandidátské země musejí do svých zákonů doplnit, aby se mohly stát plnoprávnými členy Evropské unie. Až to bude jasné, pravděpodobně někdy v příštím roce, pak dojde na otevření prvních přístupových kapitol podle témat.“

Součástí přístupových rozhovorů bude i kapitola 27 týkající se životního prostředí a změny klimatu. Obsahuje více než 200 právních aktů EU a v jejím rámci musí přístupující země prokázat mj. založení soustavy chráněných území Natura 2000. Moldavsko nyní investuje do podobné soustavy Emerald, jež ale požadavky Natury 2000 nesplňuje. Potřebuje se tedy rozhodnout, zda upne síly raději na nastavení takového evropského systému ochrany přírody, který mu umožní splnit podmínky přijetí do EU.

Tím si svého času prošla i Česká republika: dnes tu pod alespoň jeden ze statusů ochrany Natury 2000 spadá 14 procent území: 41 takzvaných ptačích oblastí, kde žijí konkrétní druhy ptactva nebo se zde shromažďují na zimu či k migraci, a přes 1100 “evropsky významných lokalit” chránících konkrétní přírodní stanoviště, živočichy či rostliny. Nestačilo si ovšem vybrat náhodná místa: zavádění soustavy u nás provázelo důkladné mapování biotopů napříč republikou. Právě to je jednou z nedílných součástí důsledného přístupu k Naturě 2000.

Jen oblasti zřízené v rámci Natury 2000 vyložené k ochraně ptáků překrývají v ČR takřka 9 % území. Zřizují se nařízením vlády.

Arnika spolu s místní nevládní organizací Biotica Moldavsku na této cestě pomáhá v rámci společného projektu “Natura 2000 Moldova: Prosazování evropského přístupu k ochraně přírody v Moldavsku” podpořeného Programem transformační spolupráce Ministerstva zahraničních věcí ČR. Jednak zvyšujeme povědomí o tom, co Natura 2000 přesně znamená - například seminářem a tiskovou konferencí v květnu 2024 v Kišiněvě -, jednak se snažíme zavádění soustavy usnadnit praktickými kroky.

Jedním z nich je vytvoření mobilní aplikace, pomocí níž mohou moldavští odborníci sbírat data o výskytu vybraných chráněných druhů rostlin a živočichů. Tato data, ve formátu odpovídajícím požadavkům Natury 2000, budou uložena v internetové databázi, do které budou mít přístup jak současní, tak budoucí experti věnující se této tematice. První pilotní mapování vybraných chráněných druhů je naplánováno na podzim 2024. Věnovat se mu budou první tři moldavské botaničky, které prošly proškolením o práci s aplikací a které nastaví standardy veškerého dalšího mapování v Moldavsku.

<https://arnika.org/novinky/jak-v-moldavsku-pomahame-se-zavedenim-soustavy-natura-2000>